

Posudek bakalářské práce VERONIKY VRUBLOVÉ

Modální užití imperfekta

FFUK, Ústav románských studií

Veronika Vrublová se rozhodla prozkoumat italské imperfektum v jeho modálním užití, pro které – při existenci různých definic modality a modálního úzu – volí pojetí co nejširší, jako úzus s primární funkcí odlišnou od funkce temporální. Aby opozice temporální vs. modální byla co nejzřetelnější, po stručném úvodu věnuje logicky nejprve obsáhlou druhou kapitolu důkladné rekapitulaci všech temporálních funkcí imperfekta. Jednotlivá užití ilustruje vhodnými (a poctivě překládanými!) příklady, čerpanými stejně jako v dalších kapitolách zejména ze známých gramatik (Renzi, Lepschy, Hamplová, Serianni aj.).

V ústřední, v pořadí třetí kapitole pak postupně probírá všechny typy modálního užití imperfekta. Jednotlivé případy doprovází vhodnou exemplifikací a zasvěceně je komentuje. V zájmu co nejúplnějšího pohledu používá ve své klasifikaci co nejdetailnější členění, ačkoli některé typy se více nebo méně překrývají a také různí autoři se často omezují jen na popis několika typů hlavních. Souhlasím s autorkou i v tom, že pro přehlednost uvádí všechna dostupná označení, ani v nich totiž nepanuje jednota. Z českých názvů považuji za mírně zavádějící imperfektum hráčské pro lehce pejorativní konotaci adjektiva (odvozeného od hráče), které nevyvolává představu hrajících si dětí. Pro novinářské imperfektum je myslím názornější označení reportážní, které užívá S. Hamplová. To jsou ale pouze okrajové náměty k úvaze.

Ve 4. kapitole se autorka zabývá aspektuálními vlastnostmi imperfekta. Jsou tu probrány tři vidové polohy, které v rámci nedokonavosti může imperfektum zastupovat: progresivnost, habituálnost a průběžnost. Cenný je dodatek, v němž jsou uvedeny případy, kdy imperfektum zdánlivě paradoxně může vyjádřovat i děj dokonavý.

V kapitole páté se diplomantka ještě krátce zamýšlí nad tím, proč právě imperfektum má tak široké možnosti modálního užití. Následuje závěrečné shrnutí, trojí resumé a soupis literatury.

Veronika Vrublová odvedla velmi solidní práci, pokud jde o vymezení tématu, klasifikaci imperfekta podle temporálního i modálního užití, popis a analýzu jednotlivých typů i výběr příkladů (byť jsou většinou převzaty z příslušných oddílů gramatik). Po věcné stránce práce splňuje všechna očekávání. Několik mých připomínek je spíše formálního rázu:

Překlep (způsobený automatickou opravou?) je bohužel hned na titulní straně, v anglickém názvu práce (Model místo Modal).

V průběhu celé práce je citováno z Renziho *Grande grammatica italiana di consultazione*, vol. II, 1988 (tak je v Bibliografii), zkrácený odkaz: Renzi, 1988. Toto vročení ale patří I. dílu, kdežto II. díl vyšel 1991. Dále: Uvádět v odkazu hlavního editora je v pořádku (správně tedy Renzi, 1991), ale vkládáme-li mu do úst názor (s. 17 – „Renzi ... upozorňuje na fakt...“), příliš to nesedí, jelikož autorem kapitoly o slovese je P. M. Bertinetto (ten je v této souvislosti zmíněn na s. 33, ale bez opory v Bibliografii nebo aspoň v poznámce). A do třetice: Příklady (6) a (7) na s. 8 jsem v Renzim marně hledal, a to nejen na uvedené straně. Příklad (37) na s. 16 zase odkazuje na s. 105, tam ho však nenajdeme.

Na s. 33 se uvádějí lingvisté Bücher a Pusch, v poznámce ani v Bibliografii nejsou. Kromě toho odkaz na poznámku 6 se na s. 32 opakuje šestkrát po sobě, poznámky pod čarou však scházejí.

Ani (Mario) Squartini, na něhož se autorka odvolává na s. 30, není nikde uveden.

Gramatika M. Dardana (v Bibliografii a několika poznámkách pod čarou) byla ochuzena o druhého autora, jímž je P. Trifone.

Přes těchto několik nedostatků považuji bakalářskou práci Veroniky Vrublové za celkově kvalitní. Doporučuji ji k obhajobě a předběžně hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze 5. 9. 2012

Mgr. Jiří Špaček
vedoucí bakalářské práce